Brabant-Zuidoost

Toelichting bij de eerste begrotingswijziging 2023

Samenvatting:

Deze eerste begrotingswijziging bevat de volgende mutaties t.o.v. de eerder vastgestelde programmabegroting 2023 te weten:

A. Verwerking van de kosten van het op orde brengen van informatieveiligheid, de informatiehuishouding/het archiefbeheer en risicomanagement binnen de GGD
B. De financiële harmonisatie van het basisaanbod preventie (BAP) Jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen op basis van een inhoudelijke harmonisatie.
C. Een correctie op de eerder toegepast algemene indexering.

De drie mutaties hebben gevolgen voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage:

Inwonerbijdrage

Uitbreiding ivm infoveiligheid	structureel € 0,651 / inwoner
idem	incidenteel € 0,316 / inwoner
Correctie index 2023	structureel € 1,170 / inwoner

Bijdrage Pubercontactmoment

Correctie index 2023	structureel € 45.600

Bijdrage JGZ 0 -4 per kind

Correctie index 2023	structureel € 27,50 / kind 0-4

Harmonisatie heeft op GGD niveau geen effect, voor gemeenten wel een voor- of nadeel tot maximaal 1,1% plus of min; zie specificatie hieronder (tabel bij onderdeel B).

Voor de dekking van een deel van de kosten kunnen gemeenten een beroep doen op de extra middelen die zij van het Rijk ontvangen voor de implementatie van de Wet Open Overheid (WOO). Van deze middelen is een deel bestemd voor gemeenschappelijke regelingen. De WOO veronderstelt dat gemeenschappelijke regelingen hun informatiehuishouding op orde hebben om te kunnen voorzien in de actieve en passieve informatieplicht vanuit deze wet.

Hieronder lichten we de 3 mutaties afzonderlijk toe.

Detailinformatie is opgenomen in drie appendixes.

Brabant-Zuidoost

A. Het op orde brengen van informatieveiligheid, informatiehuishouding en risicomanagement binnen de GGD

Inleiding en aanleiding

De GGD Brabant-Zuidoost heeft de afgelopen jaren flinke achterstanden opgelopen bij een aantal ondersteunende processen. Het gaat om achterstanden op de terreinen informatieveiligheid, informatiehuishouding/archiefbeheer en risicomanagement. Deze processen zijn momenteel niet op orde. De (externe) ontwikkelingen daarentegen gaan door. Technologie maakt steeds meer mogelijk.

De oorzaken van deze achterstanden zijn meervoudig:

- De GGD heeft van 2012 tot 2018 structureel bezuinigd op ondersteunende processen en was al kwalitatief en kwantitatief onder een ondergrens gezakt.
- Vanaf maart 2020 is prioriteit geven aan Covid-bestrijding, ook bij de ondersteunende processen, waardoor er minder aandacht is geweest voor het reguliere onderhoud bij ondersteunende processen. A.g.v. Covid zijn daarnaast ook achterstanden opgelopen in onze primaire processen en we hebben prioriteit gegeven aan schadebeperking cq inlopen van achterstanden in de dienstverlening aan onze klanten.
- Er is onvoldoende meebewogen in de toegenomen externe of wettelijke eisen op genoemde terreinen (stilstand is dan per definitie achteruitgang).
- In het algemeen krijgen primaire processen bij het maken van keuzes een hogere prioriteit dan ondersteunende processen. Ondersteunende processen worden vaak gezien als overhead of noodzakelijk kwaad en de druk om dat zo laag mogelijk te houden is continu aanwezig om maximale ruimte te houden voor de primaire processen.

Hoewel de achterstanden historisch verklaarbaar zijn, willen we nu vooral vooruitkijken en verbeteringen in gang gaan zetten (deels lopen die al).

De Covid-19 bestrijding heeft aan het licht gebracht dat de GGD kwetsbaar is (datalekken). Ook de toegenomen risico’s van cybercrime in het algemeen (los van Covid) hebben de urgentie vergroot om de informatieveiligheid op een hoger plan te brengen. Op dit terrein worden reeds stappen gezet.

De GGD heeft van gemeenten in het kader van de bestuursopdracht aan de GGD een eenmalige financiële impuls gekregen van 750 k om een aantal organisatieveranderingen door te voeren en de bedrijfsvoering te verbeteren. Deze incidentele impuls is bedoeld om het HRM instrumentarium te verbeteren, de begeleiding naar zelforganisatie te financieren, de informatie huishouding te optimaliseren, LEAN-prestatiedoorbraken te faciliteren en operationele en bestuurlijke management rapportages opleveren.

Deze onderdelen van de bestuursopdracht zijn dus grotendeels andere processen dan waarop nu de focus ligt. Eind 2023 vindt de eindevaluatie van de bestuursopdracht plaats.

De Wet Open Overheid die per 1 mei 2022 van kracht is en waaraan de GGD gehouden is, stelt hogere eisen aan onze informatiehuishouding en aan het actief en passief openbaar maken van informatie.

De provincie heeft als toezichthouder op het archiefbeheer bij de GGD n.a.v. het ingediende jaarverslag archiefbeheer 2021 een onvoldoende gegeven en een verbeterplan geëist.

Risicomanagement dient een onderdeel te zijn van elke professionele organisatie. Binnen de GGD zijn enkele essentiële voorwaarden op dat terrein nog niet ingevuld.

In deze notitie pellen we bovengenoemde thema's af. Per thema duiden we de achterstand en vertalen die in (verbeter)acties, benodigde investeringen en benodigde menskracht (tijdelijk en structureel). Ook hebben we per thema de risico's/impact beschreven in het geval de GGD onvoldoende maatregelen zou nemen om de achterstanden weg te werken.

We eindigen met een meerjarig financieel overzicht voor de 3 genoemde thema's.

Deze notitie is een samenvatting van een 3-tal rapporten die door externe deskundigen zijn opgesteld in opdracht van de directie:

- KPMG, Eindrapportage "In control komen en blijven", juni 2022.
- Daan Hertogs, Verbeterplan informatiehuishouding GGD Brabant-Zuidoost, november 2022.
- Beleid Risicomanagement en proces risicomanagement, oktober 2022, Peggy Roothans en Thijs Roelofs.

Informatieveiligheid

Duiding van de achterstand

Zorginstellingen, waaronder GGD BZO, dienen sinds 1 januari 2018, op basis van het Besluit Elektronische Gegevensverwerking Zorgaanbieders, aantoonbaar te voldoen aan de standaard voor informatiebeveiliging in de zorg, de NEN 7510. KPMG heeft in de eerste helft van 2022 in opdracht van de GGD Brabant-Zuidoost een nulmeting uitgevoerd bij de GGD Brabant-Zuidoost m.b.t. deze standaard. Daarbij is het applicatielandschap van de GGD beoordeeld, zijn risico's in beeld gebracht en op basis daarvan is een roadmap opgesteld. Het applicatielandschap van de GGD is beoordeeld op basis van de zgn. BIV-classificatie (beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid). Uit deze beoordeling komt dat bij 20 vakapplicaties van de GGD de belangen van BIV als "hoog" geclassificeerd worden.

Brabant-Zuidoost

Qua volwassenheidsniveau t.o.v. de NEN 7510 norm scoort de GGD momenteel gemiddeld tussen niveau 1 en 2 (er zijn 4 volwassenheidsniveaus). Als norm geldt niveau 3. Het volwassenheidsniveau verschilt per applicatie.

Geconcludeerd kan worden dat bij veel GGD-applicaties het belang van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid hoog is, maar dat onze volwassenheidsgraad t.o.v. de NEN 7510 norm nog veel te wensen overlaat en we op het gebied van informatieveiligheid verre van "in control" zijn.

De afgelopen jaren hebben we als GGD de nodige uitdagingen gehad op het gebied van informatiebeveiliging. We hebben veel tijd en moeite gestoken in het verbeteren van de veiligheid van zowel onze interne systemen, onze Cloud-omgeving als ook de digitale werkomgeving van onze medewerkers. We hebben vooral veel gebruik gemaakt van de verbeteringen die binnen onze huidige producten en diensten nog door te voeren waren. Hierdoor staan we er al een stuk beter voor dat een aantal jaar geleden. Informatiebeveiliging is echter een continu bewegend speelveld waarbij de bedreigingen van buitenaf ook niet stil staan en zich sneller kunnen ontwikkelen dan de meeste organisaties. Stil staan is daarom absoluut geen optie en dus is het essentieel om vooral de ingezette verbeteringen door te blijven zetten.

Risico's /impact

Gezien de huidige staat van volwassenheid qua informatieveiligheid is de kans realistisch dat de GGD (en daarmee haar klanten) te maken krijgt met een datalek, geraakt kan gaan worden door cybercrime en daarmee financiële schade (boetes, herstelkosten, financiële claims van gedupeerden of hackers/criminelen) en/of imagoschade kan oplopen of dat de continuïteit van de primaire processen wordt geraakt omdat applicaties en data tijdelijk niet beschikbaar zijn (zoals bijv. de Universiteit van Maastricht of onlangs de gemeente Son & Breugel is overkomen).

Om de GGD op de gewenste vlieghoogte te brengen qua informatieveiligheid zijn de volgende investeringen nodig:

- Structureel: loonkosten voor de basisfuncties informatieveiligheid (320 k), extra licentiekosten en tools voor informatieveiligheid (140 k), jaarlijks een zgn. Pentest (securitytest) uitvoeren, (8k).
- Eenmalig: NEN 7510 project (250 k).

In appendix 1 treft u ons plan van aanpak informatieveiligheid aan.

Brabant-Zuidoost

Informatiehuishouding (incl. datagedreven werken/archiefbeheer/telefonie)

Datagedreven werken

Naast informatiebeveiliging is informatiehuishouding ook essentieel. Modernere technieken bieden mogelijkheden om op een andere manier naar informatiehuishouding te gaan kijken. Gezien de situatie dat we als GGD een enorme klus te klaren hebben rondom onze archiefstatus is de verwachting dat we in de nabije toekomst slimme keuzes moeten gaan maken hoe we onze documenten beter gaan classificeren, verwerken en archiveren. Om dit te realiseren biedt de Microsoft365 suite binnen de E5 licenties (E5 Compliance – standaardprijs $12 per gebruiker per maand) ook een aantal mogelijkheden die ons hierbij gaan ondersteunen.

- Microsoft Advanced Auditing
- Advanced Compliance door data governance

Afgelopen jaar hebben we geïnvesteerd in een data-platform dat ons helpt om beter zicht te krijgen op onze processen en gegevens. Deze eerste aanzet heeft al tot een grote groep gebruikers geleidt van onze PowerBI omgeving. Het komende jaar zal er verder geïnvesteerd worden in het beschikbaar maken van meer dashboard en meer stuurinformatie zodat uiteindelijk alle medewerkers meer zicht krijgen op de data die kunnen helpen in hun dagelijkse werk. Microsoft365 E5 biedt de onderliggende middelen om dit ook aan alle medewerkers beschikbaar te maken.

- Microsoft PowerBI pro (standaardprijs $10 per gebruiker per maand)

Communicatie en Telefonie

In deze steeds complexere wereld van grote hoeveelheden informatiestromen en communicatielijnen is het essentieel om onze medewerkers een zo efficiënt en geïntegreerd mogelijke omgeving te bieden. Microsoft Teams is het door de GGD gekozen samenwerkingsplatform. Dit platform biedt ook de mogelijkheden om de diverse communicatielijnen (telefonie, mail, chat, bestanden delen, brainstorming, video-bellen etc) bij elkaar te brengen. De Microsoft E5 licentie stelt ons ook in staat om ons huidige telefonieplatform (dat opnieuw aanbesteed moet gaan worden) te verkleinen door alle kantoortelefonie te migreren naar Microsoft Teams (Microsoft Phone System, standaardprijs is $8 per gebruiker per maand). Dit maakt het voor de medewerker weer eenvoudiger omdat er een meer geïntegreerde communicatie en samenwerkingsoplossing aangeboden wordt.

Brabant-Zuidoost

Archiefbeheer

De onvoldoende die de GGD in december 2021 van de toezichthouder (provincie) heeft gekregen voor haar archiefbeheer vormde voor de directie de aanleiding om een externe deskundige te vragen een verbeterplan op te stellen. Op dat moment hadden we geen archiefmedewerker meer beschikbaar en dus geen deskundigheid op dit terrein in huis.

In de gemeenschappelijke regeling heeft het GGD-bestuur een expliciete (eind)verantwoordelijkheid m.b.t. het GGD-archief (zie hoofdstuk 13 "Archief" van de GR).

Uit de analyse van de externe deskundige is duidelijk geworden dat onze informatiehuishouding een flinke verbeterslag dient te maken om te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen. De provincie heeft een voorbeeld Verbeterplan Informatie- en Archiefbeheer aangereikt. Het daarin voorgestelde format voor de omschrijvingen van de verbeteracties is gebruikt voor het verbeterplan. Het verbeterplan bevat 15 acties gericht op deze kritische prestatie indicatoren, waarvan 12 acties de prioriteit "hoog" krijgen. Het verbeterplan wordt op 30 november aan het DB ter vaststelling voorgelegd en daarna naar de toezichthouder gestuurd. We verwachten dat de toezichthouder ook kijkt of voldaan wordt aan bepaalde randvoorwaarden (zoals voldoende formatie en budget). Een plan alleen is niet voldoende.

De externe deskundige kwalificeert ons niveau van archiefbeheer met een dikke onvoldoende terwijl we streven naar een voldoende.

Benodigde investeringen

Om alle verbeteracties m.b.t. archiefbeheer op te pakken en af te ronden is 1,5 a 2 jaar nodig en een eenmalig extra budget van 350k in 2023. Voor het op orde brengen van de structurele formatie voor archiefbeheer is vanaf 2023 jaarlijks 90k nodig (1fte). De kosten voor tooling & MS licenties zijn meegenomen bij informatieveiligheid.

Risico's/impact:

Het niet op orde hebben van de informatiehuishouding brengt de volgende risico's met zich mee:

- Niet kunnen voldoen aan de verplichting vanuit de Archiefwet en de Wet Open Overheid.
- Het zoeken naar gevraagde informatie blijft te tijdrovend omdat informatie niet goed geordend is en er onvoldoende zicht is op waar informatie opgeslagen is. Uitvoerende professionals worden daardoor onnodig belast met het zoeken naar gevraagde informatie en dat leidt af van de primaire taak.
- Informatie wordt te laat of onterecht vernietigd.
- Informatie wordt te lang onnodig bewaard (ook dat kost tijd en geld).

- De GGD kan imagoschade oplopen of boetes krijgen (imagoschade straalt ook af naar gemeenten)
- De GGD kan onder zwaar toezicht komen van de provincie omdat de GGD niet voldoet aan de wettelijk archiefeisen. De provincie kan maatregelen opleggen waarvoor de GGD de kosten gaat dragen (momenteel staan we op trede 2 van de escalatieladder die 6 treden kent).

In appendix 2 treft u ons verbeterplan archiefbeheer aan.

Risicomanagement

De GGD hecht waarde aan een effectief, consistent en transparant proces voor risicomanagement in lijn met de visie van de organisatie. Ondanks alle preventieve maatregelen, kunnen risico's nooit volledig worden uitgesloten. Significante risico's die de organisatie kunnen schaden en de realisatie van de doelstellingen kunnen belemmeren, moeten tijdig en op gepaste wijze worden geïdentificeerd en beheerst. Risicomanagement is van groot belang, omdat er soms gevaren op de loer liggen die kunnen worden voorkomen of beperkt. Denk hierbij aan menselijk leed, fraude en reputatieschade. Met goed risicomanagement kunnen organisaties beter anticiperen op mogelijke risico's, zodat ze gerichte beslissingen hierop kunnen nemen en zo de continuïteit van hun processen kunnen waarborgen. De GGD voert risicoanalyses uit om een effectief risicomanagement te bewerkstelligen en continue verbeteringen door te voeren op verschillende niveaus. Risicoanalyse is een van de belangrijkste onderdelen van een risicomanagementproces. Risicoanalyses omvatten identificeren, prioriteren en inschatten van risico's voor organisatorische activiteiten, organisatorische activa, individuen en andere organisaties die voortvloeien uit de werking en het gebruik van informatiesystemen. Het doel van de risicoanalyse is om vast te stellen: a. bedreigingen voor de organisatie, b. kwetsbaarheden intern en extern, c. impact (d.w.z. schade) die kan optreden en d. kans dat er schade zal optreden. Het eindresultaat is een bepaling van het risico (d.w.z. de mate van schade en de kans van schade).

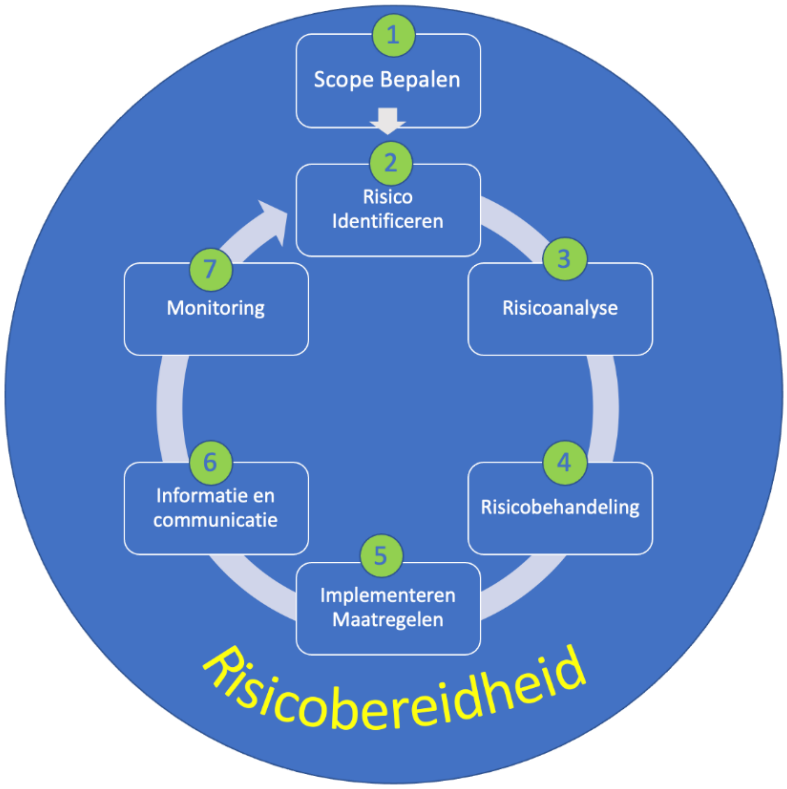
De GGD hanteert de definitie van Risico volgens het Comité van Sponsoring Organisaties (COSO): "Een risico is een externe of interne gebeurtenis, die zich met een bepaalde kans voordoet en de missie, strategie en doelstellingen in positieve of negatieve zin kan beïnvloeden (impact). De GGD hanteert de definitie van Enterprise Risk Management (ERM) volgens COSO: "Enterprise risk management is een proces, uitgevoerd door directie, afdelingshoofden en andere medewerkers, toegepast bij het bepalen van de strategie en in de hele organisatie, ontworpen om te identificeren, potentiële gebeurtenissen beoordelen, beheren en controleren en kansen grijpen die van invloed kunnen zijn op de organisatie, en het risico beheren om binnen de risicobereidheid te blijven, om redelijke zekerheid te verschaffen over het bereiken van doelstellingen".

Brabant-Zuidoost

Governance/plan van aanpak/proces

Om een effectief risicomanagement proces uit te voeren, zijn er diverse lagen van verantwoordelijkheden. Overwegende dat alle medewerkers expliciet of impliciet een rol hebben in het beheersen van risico's, zal dit hoofdstuk zich richten op de rollen van: 1. Directie 2. Risicomanagement Coördinator (RMC) 3. Risico gerelateerde rollen 4. Management en medewerkers. Deze rollen zijn in bijlage 3 uitgewerkt.

Het risicomanagementproces bestaat uit 7 stappen:

Benodigde investeringen

Om risicomanagement binnen de GGD te verankeren zijn de volgende zaken essentieel (structureel):

- Implementeren van de functie Risicomanagement Coördinator (1 fte), 90 k.
- RM-tools implementeren, 17k.

Deze zaken ontbreken nu.

Brabant-Zuidoost

Risico's/impact

Het niet verankeren van risicomanagement binnen de GGD vergroot de kans op:

- Aantasten van de continuïteit van GGD-processen (primair en ondersteunend)
- Menselijk leed (met name als gevolg van onjuist medisch handelen)
- Fraude
- Reputatieschade
- Financiële schade/claims

Financieel overzicht

Bedragen: x 1000 €

Thema	2023	2024	2025
Informatieveiligheid			
Eenmalig:			
- NEN 7510 project (onderzoek naar investering loopt)	250	0	0
Structureel:			
- Uitbreiding formatie (CISO/ISO/PO: 3,1 fte)	320 (ca 50% inhuur derden)	320 (eigen formatie)	320
- Uitbreiding MS-licenties E3 naar E5 (omvattende upgrade securityniveau)	125	125	125
- Security & privacy tooling	15	15	15
- Pentest	8	8	8
Informatiehuishouding en datagedreven werken			

Eenmalig: - Budget voor verbeteracties w.o. inhuur derden en wegwerken achterstanden archief-beheer Structureel - Uitbreiding formatie archiefbeheer (1 fte) - Uitbreiding tooling & MS licenties (meegenomen bij tooling informatie-veiligheid)	350 90 0	0 90 0	0 90 0
Risicomanagement Structureel - Uitbreiding formatie (RMC, 1 fte) - Tooling	90 17	90 17	90 17
Totale kosten Eenmalig Structureel	600 665	665	665
Financiering			
<u>Financiering eenmalige kosten</u>: Uit restant impuls bestuursopdracht Eenmalige bijdrage gemeenten Bijdrage zorgverzekeraars (Ambulancezorg) <u>Financiering structurele kosten</u>:	250 250 100		

Via structurele ophoging inwonersbijdrage gemeenten	515	515	515
(waarvan uit middelen WOO)	(70)	(70)	(70)
Bijdrage zorgverzekeraars (Ambulancezorg)	150	150	150

B. Harmonisatie BAP-tarieven 0-4 jaar Jeugdgezondheidszorg

Het inbesteden van de JGZ 0-4 jaar bij de GGD Brabnat-Zuidoost was onderdeel van de bestuursopdracht van 2018.
De overgang van de JGZ 0-4 organisaties van ZuidZorg en de Zorgboog heeft 1 januari 2021 plaatsgevonden. Bij de overgang was afgesproken dat de tarieven per 1 januari 2023 geharmoniseerd zouden worden zodat de tarieven voor elke gemeente hetzelfde is.
Harmonisatie op inhoud van de dienstverlening in het Basis Aanbod Preventie (BAP) tussen de voormalige JGZ 0-4 organisaties is als deelopdracht uitgewerkt in afstemming met een ambtelijke werkgroep en is inmiddels uitgevoerd. In het nieuwe BAP 0-4 zijn de volgende wijzigingen aangebracht t.o.v. het BAP dat voorheen gold:

- Voor de gemeenten die JGZ 0-4 afnamen bij Zuidzorg: er werden methodieken door Zuidzorg ingezet waarvoor extra middelen beschikbaar waren in BAP. Het betreft de inzet van 'Samen Starten' en 'Beeldbellen'.
- Voor de gemeenten die JGZ 0 – 4 afnamen van de Zorgboog: de Zorgboog had vanwege budgetproblemen keuzes gemaakt m.b.t. het intake huisbezoek (enkel huisbezoek bij 'eerste kind', bij volgende kinderen enkel op indicatie of een korter huisbezoek), er was geen standaard peuter-consult door een Zorgboog arts en de contactmomenten waren enkele minuten korter in de Peelregio.

Wat betreft de financiële harmonisatie zijn de volgende scenario's afgewogen:
1. Kind-bijdrage 0-4 (BAP) opnemen in de inwonerbijdrage.
2. Kind-bijdrage 0-4 (BAP) handhaven met 1 geharmoniseerd tarief per kind o.b.v. gewogen gemiddelde aanpak.
3. Variant op scenario 2: Kind-bijdrage 0-4 (BAP) handhaven met 1 geharmoniseerd tarief per kind o.b.v. gewogen gemiddelde basistarieven Zuidzorg vs. Zorgboog.

Het AB heeft gekozen voor scenario 2 met als belangrijkste reden de beperkte bandbreedte in verschillen per gemeente t.o.v. de huidige financiering. Verder moet er ook nog een harmonisatie van

de tarieven voor contracttaken door JGZ professionals plaatsvinden binnen de doorgaande lijn 0-18 jaar.
Dit vraagt een nadere analyse van de financiering van GGD overall, omdat dit direct van invloed is op de overhead component. De werkgroep financiën, aangevuld met financiële ambtenaren werken dit voorstel uit ter agendering in het AB van juni 2023.

Wat scenario 2 financieel betekent voor gemeenten is opgenomen in onderstaande tabel.

SCENARIO 0-4-middelen obv gewogen gemiddelde alle gemeenten; basis Programmabegroting 2023

Gemeente	# Inwoners per 1-1-2022	# kinderen 0-4 per 1-1-2022	*Inwoner bijdrage per inwoner 18,388*	*Inwoner bijdrage puber cm cf VWS*	*BAP per kind 0-4 gemiddeld 432,1390*	Inwoner bijdrage TOTAAL Nieuw	Inwoner bijdrage TOTAAL Begr 2023	Verschil Max	Verschil 1,1%
								Min	-1,1%
Asten	17.068	656	*313.840*	*14.976*	*283.483*	612.299	606.055	6.244	1,0%
Bergeijk **)**	18.875	711	*347.067*	*16.302*	*307.251*	670.619	675.277	-4.658	-0,7%
Best	30.606	1.233	*562.772*	*28.755*	*532.827*	1.124.354	1.136.005	-11.651	-1,0%
Bladel	20.717	749	*380.937*	*17.774*	*323.672*	722.383	729.460	-7.077	-1,0%
Cranendonck	20.668	652	*380.036*	*17.661*	*281.755*	679.451	685.612	-6.161	-0,9%
Deurne	32.602	1.238	*599.474*	*29.183*	*534.988*	1.163.645	1.151.862	11.783	1,0%
Eersel	19.822	781	*364.480*	*15.645*	*337.501*	717.626	725.005	-7.380	-1,0%
Eindhoven **)**	238.305	8.830	*4.381.866*	*220.169*	*3.815.788*	8.417.822	8.429.064	-11.241	-0,1%
Geldrop-Mierlo **)**	40.116	1.546	*737.639*	*37.092*	*668.087*	1.442.817	1.431.099	11.719	0,8%
Gemert-Bakel	31.037	1.236	*570.697*	*26.779*	*534.124*	1.131.600	1.119.836	11.764	1,1%
Heeze-Leende **)**	16.478	591	*302.992*	*13.350*	*255.394*	571.736	568.570	3.165	0,6%
Helmond	93.470	3.617	*1.718.693*	*99.203*	*1.563.047*	3.380.942	3.346.517	34.426	1,0%
Laarbeek	22.945	878	*421.904*	*19.808*	*379.418*	821.130	812.774	8.357	1,0%
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	23.827	952	*438.122*	*19.617*	*411.396*	869.136	878.132	-8.996	-1,0%
Oirschot	19.061	650	*350.487*	*16.180*	*280.890*	647.558	653.700	-6.142	-0,9%
Reusel-De Mierden	13.273	577	*244.059*	*10.865*	*249.344*	504.269	509.721	-5.452	-1,1%
Someren	19.701	858	*362.255*	*16.036*	*370.775*	749.067	740.900	8.166	1,1%
Son en Breugel	17.775	727	*326.840*	*15.488*	*314.165*	656.494	663.363	-6.870	-1,0%
Valkenswaard **)**	31.231	1.070	*574.264*	*26.366*	*462.389*	1.063.019	1.060.601	2.418	0,2%
Veldhoven	45.813	1.650	*842.393*	*39.365*	*713.029*	1.594.787	1.610.378	-15.591	-1,0%
Waalre	17.631	722	*324.192*	*15.819*	*312.004*	652.016	658.838	-6.822	-1,0%
	791.021	**29.924**	***14.545.008***	***716.432***	***12.931.328***	**28.192.769**	**28.192.769**	0	0,0%

C. Indexcorrectie 2023

Voor de indexering die gehanteerd wordt voor de berekening van de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen zijn afspraken gemaakt tussen gemeenten en de 4 gemeenschappelijke regelingen. Afspraak is om hiervoor bij de index van de begroting van het jaar t gebruik te maken van de percentages die in de Macro Economische Verkenning t-1 (uitgebracht in jaar t-2) zijn opgenomen voor het jaar t-1. Het gaat om de Loonvoet sector overheid voor de index van de lonen en de Prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc) voor de index van de prijzen. Hierbij is ook vastgesteld dat in situaties waarin deze indexering tot aanzienlijke en/of structurele tekorten leidt de GR een voorstel kan doen ter compensatie van deze nadelige effecten. Deze situatie is nu van toepassing gezien de enorme inflatie in 2022 en 2023 en de aanzienlijke loonsom-stijging als gevolg van het CAO-akkoord 2023. De stijging van kosten is dermate hoog dat de GGD deze niet uit de algemene reserve kan opvangen. De GGD heeft becijferd dat de indexering voor 2023 met 6,5% verhoogd moet worden om deze kosten op te vangen.

In appendix 3 kunt u lezen welke uitgangspunten voor deze berekening zijn gehanteerd.

DE GEWOGEN INDEXCORRECTIE IS DAN:

Loon:	5,2% * 75% =	3,9%
Materieel:	10,6% * 25%=	2,7%
Totaal afgerond:		**6,5%**

In de begroting 2023 is reeds 2,125% opgenomen, zodat het nieuwe integrale index-percentage 2023 8,625% wordt.
In appendix 3 is de gespecificeerde berekening schematisch weergegeven.

Brabant-Zuidoost

Appendix 1 Plan van aanpak informatieveiligheid

De grootste knelpunten/tekortkomingen m.b.t. informatieveiligheid zijn momenteel:

- Er is geen managementsysteem voor informatiebeveiliging ingesteld (ISMS – betreft harde vereiste voor NEN 7510).
- Er is beperkt inzicht in cyberweerbaarheid van organisatie, waaronder kennis van – en inzicht in – preventie-, detectie- en respons beheersmaatregelen die de organisatie beschermen tegen cyberrisico's.
- Nog geen duidelijke koers om verdere samenwerking goed in te richten en beperkte hoeveelheid mensen en middelen om samenwerking goed in te gaan richten.
- Complexe (leveranciers)relaties met GGD GHOR en GGD Amsterdam voor de applicatie Formatus (deze applicatie wordt gebruikt bij Forensische Geneeskunde en Seksuele Gezondheid).
- Beperkte hoeveelheid mensen en middelen om informatiebeveiliging goed in te richten.
- Effectiviteit proces voor detectie en afwikkeling informatiebeveiligingsincidenten beperkt door gebrek aan helderheid in verantwoordelijkheden tussen betrokken partners.
- Beperkte uniforme opzet, inrichting en naleving van processen voor basis-IT-beheersing (zogenaamde General IT Controls, waaronder autorisatiebeheer, wijzigingsbeheer en leveranciersbeheer).
- Beheersorganisatie rondom LeanIX onvoldoende helder en onvoldoende ingericht.

Door KPMG is een uitgebreide set met acties/aandachtspunten en aanbevelingen geformuleerd om deze tekortkomingen aan te pakken (zie hoofdstuk 6 rapport KPMG).

Om in de toekomst de informatieveiligheid bij de GGD voldoende te borgen zijn de volgende randvoorwaarden cruciaal:

- Samenwerking met andere GGD'en. Momenteel onderzoeken we de mogelijkheden om op het terrein van informatieveiligheid samen te werken met de Brabantse GGD'en.
- Borging van de drie basisfuncties voor informatieveiligheid: CISO, ISO, PO. Op dit moment worden deze sleutelfuncties door derden ingevuld (inhuur). Deze functionarissen zijn/worden ook gedeeltelijk ingezet t.b.v. Covid-19 en voor dat deel gefinancierd met de rijksmiddelen voor Covid-19 bestrijding. We bekijken ook in hoeverre we de 3 genoemde basisfuncties met de andere Brabantse GGD'en kunnen delen.
- Naar een hoger technisch security-level: van Microsoft Securitylevel E3 naar E5. De E5 suite van Microsoft biedt op meerdere vlakken voordelen en alle componenten zijn ook los toe te voegen aan E3. Hierdoor wordt echter de totaalprijs voor het pakket (E3+E5 Security+E5 Compliance+Phone System+PowerBI Pro) vele malen hoger (verhoging van $42 per gebruiker per maand) dan als er gekozen wordt voor standaardisering op de E5 suite (verhoging van $21 per gebruiker per maand).

Brabant-Zuidoost

Aangezien per 1 februari we het nieuwe contract met Microsoft (Enterprise Agreement voor de komende 3 jaar) weer af moeten sluiten is dit het moment om hier een keuze in te maken. We zijn in onderhandeling met Microsoft om te bekijken hoe we hier een goede transitie in kunnen maken (lees kortingen krijgen op de standaardprijzen die we hier benoemen). Hiervoor zijn we ook in afwachting van de onderhandelingen tussen Microsoft en de VNG waar de E5 licenties ook onderdeel zijn van de nieuwe VNG digitale werkplek. Hierdoor is de exacte impact voor het budget nog lastig te voorspellen. Op dit gebied willen we de volgende onderwerpen in 2023 aan gaan pakken (E5 Security – standaardprijs $12 per gebruiker per maand):

- Microsoft defender for Identity (verbeterde analyse op verdachte situaties rondom onze medewerkers)
- Risk Based Conditional Access (op basis van verbeterde analyses toegang tot onze omgeving verbeteren)
- Office 365 Safe Docs (verbeterde analyse op onveilige documenten ter bescherming van onze medewerkers en onze informatie)
- Verbeterde anti-phising en anti-spoofing en beveiliging tegen andere aanvalstechnieken

Brabant-Zuidoost

Appendix 2 Plan van aanpak archiefbeheer

We gaan de komende jaren inzetten op de volgende prioritaire acties:

Voldoen aan wetgeving

- Archiefverordening en beheerregeling Informatiebeheer actualiseren op de vigerende regelgeving.
- Inrichten van een Strategisch Informatieoverleg (SIO), zoals ook in de toelichting van de Archiefwet 1995 wordt geadviseerd.
- Samenwerkingsverbanden in beeld brengen en afspraken maken hoe het informatiebeheer hierbij geregeld wordt.

Mensen en budget

- De basisformatie op orde brengen. We streven naar voldoende medewerkers, zodat het informatie- en archiefbeheer volgens wet- en regelgeving kan plaatsvinden en de goede, geordende en toegankelijke staat ervan gewaarborgd is. Op dit moment hebben we geen archiefmedewerker (al ruim een jaar een vacature). Als eerste wordt een senior medewerker informatiehuishouding geworven. Daarna zal extern formatie worden ingehuurd om het papieren archiefbeheer te borgen. Ondertussen wordt onderzocht hoe het inzetten van junior medewerkers voor de digitale informatiehuishouding het beste kan plaatsvinden: intern, extern of in een mix van beide.
- Het benodigde budget creëren om problemen aan te pakken en zaken op orde te houden.

Archiefruimten, applicaties, archiefbewaarplaats en e-depot

- Een compleet overzicht maken van alle bedrijfsprocessen met de gebruikte applicaties, wat daarin aan informatie wordt opgeslagen en een oordeel over het voldoen aan wet- en regelgeving qua informatiehuishouding. Ontwikkelen van een systematiek om – gezien de vele bedrijfsprocessen – te komen tot een prioriteitsstelling, waarbij de meest cruciale processen van de organisatie als eerste worden geïnventariseerd en beoordeeld. Per werkproces wordt waar nodig een verbeterplan opgesteld.
- Zorgen dat de informatie voldoet aan de eisen die het RHCe stelt aan opname in het e-depot.
- Zorgen dat het archief- en gegevensbestanden worden opgenomen in het rampen-, calamiteiten- en ontruimingsplan van de GGD.
- Implementatie van Microsoft-tools voor (post)registratie, opslag van en zoeken naar documenten.

Brabant-Zuidoost

Kwaliteitssysteem opzetten

- Opnemen van eisen voor de informatiehuishouding in het kwaliteitssysteem van de GGD. Het gaat om eisen m.b.t. ordening, opslag, toegankelijkheid en duurzaamheid. Dit vertalen in een handboek voor medewerkers (met name voor secretariaten).

Migratie van papier naar digitaal (vervanging)

- Vastleggen van richtlijnen voor vervanging van papieren informatie naar digitale informatie in een handboek. Het streven is 100 % digitale informatie, 0 % papier. We zijn hiermee al heel ver op weg. Zo zijn bijvoorbeeld inmiddels alle papieren personele dossiers digitaal gemaakt (op basis van een goedgekeurd handboek).

Selectielijst en machtiging

- Het ontwikkelen van een selectielijst (met vernietigingstermijnen) voor papieren en digitale informatie en deze breed in de organisatie toepassen.
- Het opvragen van een machtiging bij GS voor archiefbescheiden die ouder zijn dan 75 jaar en door de GGD niet openbaar gemaakt zijn (deze machtiging is vereist en ontbreekt nu).

Brabant-Zuidoost

Appendix 3 Uitgangspunten voor de berekening van de indexcorrectie

- Loon: alle loonkostenontwikkelingen 2022 (voor zover deze doorwerken in 2023) en 2023 zijn in beeld gebracht en daarvan is het financiële effect op de GGD-loonsom voor 2023 (procentueel) berekend. In 2022 zijn er overigens ook loonsomstijgingen geweest die boven de gehanteerde index uitgaan, maar omdat deze grotendeels incidenteel waren en de exploitatie 2022 inmiddels met een positief saldo is afgesloten, kunnen die als afgedekt worden beschouwd.
- Loonsomstijgingen in de loop van 2022 (dus niet het gehele jaar) leiden deels tot een loonsomstijging in 2023 en een aantal (eenmalige) betalingen in 2022 leiden in/per 2023 tot een hogere pensioen-afdracht. Een toename van ca. 1,4%
- De premiepercentages van de sociale verzekeringen zijn vanaf 1 januari 2023 per saldo gelijk gebleven, maar het maximum-premieloon is fors verhoogd, waardoor meer premie moet worden afgedragen. Per saldo ca. 0,3 % toename.
- Per 1 januari 2023 is de ABP-premie gewijzigd: de premie voor het OP/NP- deel is verhoogd, de premie voor het VPL-deel is vervallen en de franchise is verhoogd. Per saldo leidt dit tot een afname van ca. 1,7%
- Het principe-CAO-akkoord leidt tot de volgende aanzienlijke kostentoename: € 240 bruto per maand per fte is op de gemiddelde loonsom bij de GGD een toename van 5,2%; dit is inclusief sociale lasten opslag, maar exclusief pensioenkosten want deze verhoging is pas in 2024 pensioengevend.
- De 2% brutosalarisstijging is ook pas miv van 2024 pensioengevend waardoor deze voor ca. 90% daarvan in de loonsom doorwerkt: 1,8% stijging.
- De extra vakantiedag van 7,2 uur en de verhoging van de thuiswerkvergoeding leiden tot een kostentoename van ca. 0,5%; thuiswerkvergoeding berekend a.d.h.v. het ervaringscijfer van het afgelopen jaar.de elementen aanpassing RVU/Wazo en overige sociale zekerheid zijn individuele persoonsgerichte regelingen waarvoor geen eenduidige inschatting of berekening is te maken, totale effect op de begroting zal naar verwachting echter beperkt zijn.
- De geraamde loonkostenstijging in 2023 komt daarmee uit op 7,5%; in de begroting is reeds rekening gehouden met 2,3% zodat per saldo nog 5,2% stijging gecorrigeerd moet worden.

  Materieel**:** Voor de berekening van de materiële index zijn geen eenduidige ervaringsgegevens voorhanden; de werkelijke indexeringen op contracten in 2022 en 2023 is heel divers en niet eenvoudig en eenduidig te totaliseren. Bepaalde energiekosten zijn bv al in 2022 fors gestegen. Bij sommige andere contracten zijn reeds in 2022 (soms met terugwerkende kracht) verhogingen van kracht, terwijl bijvoorbeeld de indexering van Microsoft pas per 2023 is aangepast, maar dan wel meteen met 12,5%; iets dergelijks geldt voor de huur van de Witte Dame (zelfs 14,5%). Voor een objectieve herrekening van de materiële component is daarom

Brabant-Zuidoost

aansluiting gezocht bij bovengenoemde publicatie van het CPB. De in de MEV van september jl. genoemde percentages voor de Prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc) over 2022 en 2023 zijn afgezet tegen de in 2022 en 2023 in de begrotingen gehanteerde percentages en het verschil daartussen (10,6%) is dan met ingang van 2023 als correctie te hanteren.

BEREKENING CORRECTIE INDEXERING 2023 ivm inflatie 2022-2023 en CAO 2022 en 2023					
LOONCOMPONENT 75%					
Alghele kostenontwikkelingen			**pm**		
*	Loonkostenstijging 2022 (veel al eenmalig); reeds gedekt in exploitatie 2022	pm			
*	Doorwerken loonkostenontwikkelingen uit 2022 in 2023 (salarisstijgingen in de loop van dat jaar, latere pensioenheffing ed)	1,4%			
*	sociale verzekeringspremies/max premieloon	0,3%			
*	Daling pensioenpremie 2023	-1,7%			
Principe-akkoord CAO 2023			**7,5%**		
*	€ 240 bruto/maand/fte	5,2%			
*	2% brutosalarisstijging	1,8%			
*	1 extra vakantiedag / thuiswerkvergoeding	0,5%			
*	RVU/ Wazo/ ov soc zekerheid	pm			
Reeds in indexering programmabegroting 2023			**-2,3%**		
CORRECTIE LOONCOMPONENT			***5,2%***	***75%***	***3,9%***
MATERIËLE COMPONENT 25%					
Materiële index volgens CPB MEV 2023, sept 2022			**13,7%**		
*	Prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc) 2022	7,8%			
*	Prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc) 2023	5,9%			
Reeds in indexering programmabegroting opgenomen			**-3,1%**		
*	programmabegroting 2022	-1,5%			
*	programmabegroting 2023	-1,6%			
CORRECTIE MATERIËLE COMPONENT			***10,6%***	***25%***	***2,7%***
CORRECTIE GEWOGEN INDEX 2023					***6,6%***
			AFGEROND		***6,50%***
			reeds opgenomen		2,125%
			Totaal index 2023		8,625%